

πολλὰι γινώμαι φέρονται καὶ διαφωνίαι. Καὶ ἡ μὲν ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς Εὐάγγελος καὶ τὸ συνοδικὸν ἔγγραφον τοῦ πατριαρχοῦ Νικολάου (1081 μ. Χρ.) λέγουσιν ὅτι ἀπὸ τοῦ 509 μέχρι τοῦ 807 ἀδελφῶς οἱ Σλαῦοι τὴν Πελοπόννησον ἐνέμενον· τὴν μετὰ βεβαιότητος ὁμῶς ἐποίκησιν τῶν Σλαύων θέτους· κατὰ τὸ 746 καὶ 747 ὁ δὲ κατ' αὐτῶν πόλεμος τοῦ βυζαντίου στρατηγοῦ τῆς Εἰρήνης Σταυρακίου τοῦ ὑποτάξαντος αὐτοὺς ἐγένετο τῷ 783, καὶ τέλος ἠττήθησαν αὐτῆς οἱ Σλαῦοι τῷ 807, ὅτε ἐπανάστησαν κατὰ τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, καὶ ὅτε καὶ ἐν Πάτραις θαῦμα ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας ἐποίησατο, τῷ δ' 841 ἡ ἐπίτροπος τοῦ Μιχαὴλ Θεοδώρα πέμψασα τὸν Θεόκτιστον ὀλοσχερῶς κατενίκησε, καθυπέταξεν, ἐξεχριστιάνισε καὶ συνεχλόνευσε μετὰ τῶν Ἑλλήνων τοὺς αὐτῆς τότε ἀποστάντας Σλαῦους. Ὁμολογεῖται δὲ γενικῶς ἤδη ὅτι πάντων τῶν μερῶν τῆς Πελοποννήσου περισσότερα ἐκ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐπιδρομῆς, ἐποικήσεως καὶ ἐγκαταβιώσεως τῶν Σλαύων ὑπέστησαν αἱ χώραι τῆς ἐπαρχίας τῶν Καλαβρύτων, καὶ τοῦτο ἐστὶ μᾶλλον πιστοῦσι πολλὰ χωρία (λ. χ., Τσαροῦχλι, Μαμαλοῦκα=σλαυϊστὶ χυλὸς ἐκ ζεινίου ἀλεύρου καὶ βουτύρου, καλὸν δὲ θὰ ἦτο τὰ δύο ταῦτα χωρία δι' ἑλληνικῶν ὀνομάτων νὰ καλῶνται Λυκοῦντες καὶ Ἀργεῖοι ἀντιστοίχως πρὸς παλαιὰς θέσεις), καὶ πλείσται τοποθεσίαι ἢ θέσεις, φέροντα εἰσέτι σλαυϊκὰ ὀνόματα, καθὼς καὶ πάντα τὰ εἰδικὰ τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων ὀνόματα σλαυϊκὰ ὄντα, τὰ ὅποια εὐχρῆς ἔργον εἶνε γλωσσολόγος τις δι' ἀντιστοίχων ἑλληνικῶν ν' ἀντικαταστήσῃ, ὅπως οὐδ' ἔχνος σήμερον τοῦ ἀθλίου τούτου καὶ ἐπαράτου γένους ἐν τῇ ἡρωικῇ ταύτῃ ἐπαρχίᾳ διαμένῃ. Κατὰ πασῶν ὁμῶς τῶν ἐπηρείων τούτων διετήρησαν οἱ κάτοικοι καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν καὶ τὸ φρόνημα τῶν προγόνων αὐτῶν ἀλώθητον καὶ ἀμείωτον κατὰ πάσης τῆς σλαυϊκῆς πλημμύρας, εἰ καὶ τὰς εἰκασίας ἡμῶν ταύτας βαθύ ιστορικὸν σκότος ἐκ τῶν χρόνων ἐκείνων καλύπτει.

Σχετικῶς δὲ πλείονα περὶ τῆς τύχης τῶν ἄζανικῶν χωρῶν γνωρίζομεν ἀπὸ τῶν φραγκικῶν χρόνων, τ. ἔ. ἀπὸ τοῦ 13ου καὶ 14ου αἰῶνος μ. Χρ. Διότι τοῦ Γουλιέλμου Σαμπλίττου τῷ 1205 ὑποτάξαντος τὴν Πελοπόννησον οἱ Ἀρκαῖδες ὑπὸ Λέοντος τοῦ Χαμαρέτου διοικούμενοι καὶ γενναίως ἀγωνισθέντες κατετροπώθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν ἐν Μεθώνῃ. Καὶ ἀνώτατος μὲν ἄρχων τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τῆς φραγκοκρατίας ἦτο ὁ ἐν Ἀνδραβίδᾳ συνήθως ἐδρεύων πρίγκηψ τῆς Ἀχαΐας, ὡς τοιοῦτος δ' ἦτο πρῶτον μὲν ὁ Γουλιέλμος Σαμπλίττης, εἶτα δ' ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Οὐγῶν, καὶ ὀλίγον ἔπειτα ὁ Βιλλεαρδουίνος. Ὑπ' αὐτοὺς δ' ὑπήγοντο πολυάριθμοι ἀνά τὴν χερσόνησον βαρωνοί, διοικούντες βαρωνίας εἰς ἰπποτικὰ φεούδα ὑποδαιρουμένας. Πλὴν δ' ἄλλων βαρωνιῶν ἀναφέρεται καὶ ἡ τῶν Καλαβρύτων, ἧς ἄρχων ἐγένετο μετὰ δώδεκα ἰπποτικῶν φεούδων (=διαμερισμάτων) ὁ Audement dela Tremouille, ὑφ' ὃν ὑπήγοντο εὐλόγως αἱ ἄζανικαὶ χώραι.

